

Personlig skyddsutrustning

Enligt arbetsmiljölagen är arbetstagare skyldiga att använda den personliga skyddsutrustning som behövs.

Personlig skyddsutrustning är avsedd att användas av en person, och ska provas ut individuellt för att få rätt passform. Se tillverkarens bruksanvisning innan utrustningen används. Den personliga skyddsutrustningen ska vara CE-märkt, då uppfyller den EU:s säkerhetskrav.

För att kunna välja rätt skyddsutrustning måste risknivån bedömas. På arbetsmiljöverkets hemsida (www.av.se) kan man läsa mer om hur man väljer personlig skyddsutrustning.

På laboratoriet ska skyddsrock, skyddsglasögon och vid behov, skyddshandskar användas. I riskbedömningen av ett arbete ska det finnas information om vilken typ av skyddsutrustning som krävs, både för laboratoriearbete som fältarbete. Riskbedömningen ska också innehålla information om hur den personliga skyddsutrustningen ska användas, underhållas, kontrolleras, repareras, rengöras och förvaras.

Skyddskläder

Använd alltid skyddsrock på laboratorium. Den ska skydda mot stänk och spill, och vara lätt att ta av vid kontaminering.

Skyddsrockar med kemikaliespill ska inte tvättas, utan kasseras omedelbart som fast kemiskt avfall.

Skyddsrocken ska hängas på anvisad plats innan man lämnar laboratoriet. Skyddsrockar får inte förekomma i kontor, fikarum etc. på grund av risk för spridning av kemikalier.

Skyddsrocken bör bytas eller tvättas med jämna mellanrum.

Skor ska vara heltäckande och skydda mot dropp av frätande och giftiga kemikalier. Sandaler är inte lämpliga.

Skyddshandskar

Använd skyddshandskar vid hantering av farliga kemikalier. I säkerhetsdatabladen finns information om vilka handskar som bör användas.

Många skyddshandskar är avsedda för engångsbruk och bör kasseras direkt efter att arbetsmomentet är klart. Även tjockare handskar som används vid diskning bör bytas med jämna mellanrum.

Tänk också på att användning av skyddshandskar kan ge sämre grepp och leda till att utrustning och kemikalier tappas.

Använd handskarna vid själva arbetsmomentet med kemikalier, och ta av dem när momentet är klart. Ta inte i allmänna ytor med skyddshandskar, såsom dörrhandtag, lådor, skåp och analysinstrument.

Skyddshandskar klassificeras efter genombrottstid, och kemikalier kan tränga igenom efter viss tid, ibland utan att det känns. Handskar som utsätts för högre temperaturer och blandningar av kemikalier får försämrade kemikalieskydd.

Ögon-och ansiktsskydd

Använd skyddsglasögon vid arbete med kemikalier. Det gäller även för dem som använder glasögon. Stänk och glassplitter kan även komma ifrån någon annan, så på med skyddsglasögon om någon annan använder kemikalier i labbet. Man ska helst inte använda kontaktlinser, även om man använder skyddsglasögon vid arbeten där det finns risk för stänk av kemikalier i ögonen.

Visir kan användas om det finns särskilda risker för stänk eller explosivt förlopp.

Hörselskydd

Information om hörselskydd och buller finns på www.av.se. Om det genomsnittliga bullret under en arbetsdag är 80 dB eller mer, eller om impulstoppvärdet är 135 dB eller högre kan det vara bra att använda hörselskydd. Om det genomsnittliga bullret under en arbetsdag är 85 dB eller mer, eller om den högsta ljudtrycksnivån är 115 dB eller högre eller om impulstoppvärdet är 135 dB eller högre måste man använda hörselskydd.

Det finns en app på www.av.se som man kan använda för att få en uppskattning av bullernivån.

Kontakta husprefekt eller skyddsombud om du upplever buller i ditt arbete.

Andningsskydd

Andningsskydd måste förvaras och underhållas på rätt sätt. De får inte utsättas för smuts, olja, påverkan av kemikalier och hög luftfuktighet. Filter ska bytas enligt tillverkarens bruksanvisning och inte användas efter utgången datum.

Andningsskydd ska vara individuellt utprovat och ge fullgott skydd med hänsyn till luftens syrgashalt, förekomsten av hälsofarliga fasta partiklar eller vätskepartiklar, samt hälsofarliga gaser eller ångor.

Skyddshjälm

Ett huvudskydd håller normalt i fem år, läs bruksanvisningen. Kontrollera att hjälmen är intakt innan du använder den. Om ett huvudskydd har råkat ut för ett slag eller är skadat, ska man kassera det.

Källor och information:

www.av.se, personlig skyddsutrustning - information om hörselskydd, ögonskydd, skyddskläder, skyddshandskar, andningsskydd mm.

Akta händerna – välj rätt skyddshandskar mot kemikalier, Arbetsmiljöverket.

Att välja rätt personlig skyddsutrustning, Arbetsmiljöverket ADI 489

AFS 1996:7 Utförande av personlig skyddsutrustning

AFS 2001:3 Användning av personlig skyddsutrustning

AFS 2014:43 Kemiska arbetsmiljörisker

Slätt, J. & Janosik, T., 2012, Laboratoriesäkerhet: En grundläggande handbok för kemilaboratoriet.

Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-08125-0

AFS 2001:3 Use of Personal Protective Equipment